

R E K E N
K A M E R
R O T T
E R D A M

ONDERZOEKSOPZET
RESULTATEN TELLEN 2007

A P R I L 2 0 0 8

I Aanleiding

Het collegeprogramma

In het collegeprogramma 2006-2010 'De stad van aanpakken – voor Rotterdams resultaat' wordt de Rotterdamse aanpak van het college van B en W gepresenteerd. In deze aanpak wordt duidelijk gemaakt waar het college voor staat en hoe het werkt. Het college geeft daarin aan afrekenbaar te willen zijn: "Vooraf aangeven wat we willen bereiken en achteraf verantwoording afleggen over wat we hebben gepresteerd." Om dit vorm te geven heeft het college van B en W in haar collegeprogramma meetbare doelstellingen opgenomen en in het verlengde daarvan het 'Definitieboek Collegeresultaten 2006-2010' opgesteld.

Verzoek van de raad

Evenals aan het begin van de vorige collegeperiode heeft de raad bij motie¹ de Rekenkamer Rotterdam verzocht om een vergelijkbaar onderzoek te verrichten naar de doelstellingen van het college.

De rekenkamer heeft in de vorige collegeperiode jaarlijks een dergelijk onderzoek verricht, wat heeft geleid tot de reeks publicaties met de titel 'Resultaten Tellen'.²

De gemeenteraad verzoekt met de motie Sørensen de rekenkamer om de raad:

- a. te informeren over de juistheid en controleerbaarheid van de door het college nog te geven nulmetingen;
- b. jaarlijks te informeren over de juistheid en controleerbaarheid van de door het college behaalde tussentijdse resultaten.

De rekenkamer heeft dit verzoek ingewilligd bij brief van 27 oktober 2006. Dit heeft voor deze collegeperiode reeds geleid tot de publicatie op 15 juni 2007 van de rekenkamerbrief 'Definitieboek Collegeresultaten 2006-2010' (hierna: definitieboek). Deze brief bevat de uitkomsten van het onderzoek naar de kwaliteit van de formulering van de relevante nulmetingen en beoogde resultaten van het college van B en W. Het college van B en W heeft naar aanleiding van de aanbevelingen in de rekenkamerbrief het definitieboek aangepast en deze per brief van 25 september 2007 aan de raad gestuurd.

In deze brief vermeldt het college ook dat het beheer over het definitieboek is ondergebracht bij de Bestuursdienst en is ingebed in de reguliere planning en controlcyclus. Het college zegt toe eventuele aanpassingen van het definitieboekje jaarlijks bij de begroting aan de raad te zullen voorleggen.

¹ motie Sørensen, 12 oktober 2006, destijds motie Van Ravesteijn, 14 november 2002;

² 'Resultaten Tellen', 'Resultaten Tellen 2003', 'Resultaten Tellen 2004' en 'Resultaten Tellen 2005'

In de rekenkamerbrief kondigde de rekenkamer tevens aan te zullen starten met haar onderzoek naar de juistheid en controleerbaarheid van de tussentijdse resultaten, zodra het college haar verantwoordingsrapportage 2007 beschikbaar heeft gesteld. Deze 'Vierde kwartaalrapportage collegedoelstellingen 2007' (hierna: verantwoording 2007) heeft de rekenkamer inmiddels ter beschikking gekregen.

De nu voorliggende onderzoeksopzet betreft de wijze waarop de rekenkamer haar onderzoek van de verantwoording 2007 zal uitvoeren.

II Onderzoekskader

Doelstelling

Doelstelling van dit onderzoek is te komen tot oordelen over:

- de relevantie, controleerbaarheid en juistheid van de in het definitieboek gegeven nulmetingen;
- de relevantie, juistheid en controleerbaarheid van de door het college gerapporteerde tussentijdse resultaten in de verantwoording 2007;
- het behalen van de mijlpalen 2007 door het college;
- de organisatie van de informatievoorziening rond de collegedoelstellingen 2006-2010.

Probleemstelling en onderzoeksvragen

De probleemstelling luidt als volgt:

In welke mate zijn de nulmetingen en verantwoorde resultaten 2007 van het college relevant, controleerbaar en juist, hoe worden de collegedoelstellingen 2006-2010 beheerd en zijn de mijlpalen 2007 volgens de rekenkamer behaald?

Voor de uitwerking van de probleemstelling zijn de volgende onderzoeksvragen nodig:

- Is er sprake van veranderingen in formulering van de mijlpalen 2007 in de verantwoording 2007 ten opzichte van het definitieboek en als dat het geval is, heeft het college de raad hierover geïnformeerd?
- In welke mate zijn nulmetingen en de verantwoorde resultaten 2007 relevant?
- In welke mate zijn de nulmetingen en verantwoorde resultaten 2007 controleerbaar?
- In welke mate zijn de nulmetingen en de verantwoorde resultaten 2007 juist?
- Komen de tussentijdse resultaten in de verantwoording 2007 overeen met de mijlpalen voor 2007?
- Hoe is de informatievoorziening over de collegedoelstellingen georganiseerd?

- Voldoet de organisatie van de informatievoorziening aan de daaraan te stellen eisen³?

III Onderzoeksaanpak

De rekenkamer onderzoekt eerst de relevantie, controleerbaarheid en juistheid van de nulmetingen in het definitieboek. Vervolgens wordt de verantwoording 2007 van het college beoordeeld op de zelfde normen. De werkzaamheden zullen per doelstelling bestaan uit het achterhalen van de basisregistraties en het verifiëren daarvan aan de hand van brondocumenten. De toetsing van de nulmetingen en tussentijdse resultaten zal plaatsvinden aan de hand van het normenkader dat de rekenkamer hiervoor de afgelopen jaren ontwikkeld heeft.

IV Onderzoeksmethoden

In dit onderzoek zal vooral gebruik worden gemaakt van documentenonderzoek en interviews.

Documentenonderzoek

Verschillende documenten zullen geraadpleegd worden, waaronder:

- Vierde kwartaalrapportage collegedoelestellingen 2007;
- Definitieboek collegedoelestellingen 2006-2010;
- basisregistraties documentatie uit informatiesystemen;
- brondocumenten zoals verstrekte vergunningen, afgesloten overeenkomsten, aantal cursisten/ uitkeringsgerechtigden, et cetera;
- documentatie over het beleid en de uitvoering daarvan zoals beleidsnotities, plannen van aanpak, werkplannen, et cetera;
- relevante raads(commis)sie- en stafverslagen;
- agendaposten en besluiten van het college van B en W.

Voorzover er sprake is van geautomatiseerde informatiesystemen die de basis vormen voor de verantwoordingsinformatie zal de rekenkamer niet zelf deze systemen onderzoeken maar gebruik maken van eventueel uitgevoerde systeemaudits of om het systeem heen controleren en dus vooral kijken naar de input en output.

Interviews

De rekenkamer zal indien nodig interviews afnemen met ambtelijk betrokkenen ter aanvulling van het documentenonderzoek. Eventueel zullen ook interviews worden gehouden met leden van het college en/of derden.

³ Zie de brief van de Rekenkamer Rotterdam d.d. 15 juni 2007, RR/07-101/RM, Definitieboek Collegeresultaten 2006-2010, blz. 4, aanbevelingen over regie, coördinatie en toezicht.

V Organisatie, planning en procedure van het onderzoek

Organisatie

In verband met het korte tijdsbestek waarin dit onderzoek afgerond moet zijn, wordt het uitgevoerd door alle onderzoekers van de Rekenkamer Rotterdam:

- mevrouw mr. A. Bovens;
- mevrouw drs. S.J. Dickson;
- mevrouw drs. E.D. Doodkorte;
- de heer E.L.M. Elferink (teamleider);
- mevrouw drs. Y. Fung;
- de heer drs. W.J. Gordijn;
- mevrouw M. Goudriaan;
- mevrouw drs. B.I.W. Scheifes;
- mevrouw drs. J. Westerman;
- de heer dr. R. Willemse.

Zij worden bij het onderzoek ondersteund door externe inhuur:

- de heer dr. F. Pot (Ecorys);
- mevrouw drs. S. Derksen (KPMG);
- mevrouw drs. E. Wisse Smit (KPMG).

Planning en procedure

De uitvoering van het onderzoek is van start gegaan in april 2008; publicatie zal plaatsvinden begin juni 2008.

De bevindingen zullen in een conceptnota van bevindingen worden vastgelegd. De rekenkamer stelt de gemeente in de gelegenheid hierop te reageren. Hiertoe zal de conceptnota van bevindingen voor ambtelijk wederhoor worden aangeboden aan het desbetreffende hoofd van dienst.

Na verwerking van de reacties stelt de rekenkamer een bestuurlijke nota op. Daarin presenteert de rekenkamer de voornaamste conclusies en aanbevelingen van het onderzoek. De bestuurlijke nota zal, met de nota van bevindingen als bijlage, voor wederhoor aan het college van B en W worden voorgelegd. De reactie van het college van B en W wordt met het nawoord van de rekenkamer in het definitieve rapport opgenomen.

De nota van bevindingen, bestuurlijke nota en het nawoord van de rekenkamer daarop vormen samen het onderzoeksrapport. Dit rapport biedt de rekenkamer de raad begin juni aan.

Inlichtingen

Voor informatie kunt u contact opnemen met de heer W.J. (Willem) Gordijn: telefoon 010-417 2368, e-mail wj.gordijn@rekenkamer.rotterdam.nl.